

EP Update

2017 - 01

INHOUD

Fiscale behandeling van OBV en wettelijke verdeling in België.....	1
COLUMN: Hoe een eenvoudige vrijstelling toch ingewikkeld werd.....	3
Wetsvoorstel voor beperking wettelijke huwelijksgemeenschap	4
Pensioenverevening of pensioenverrekening bij echtscheiding	6
De Uitvoeringsregeling voor de jubelton	7
BOR en preferente aandelen	9
Vermogensoverheveling en wilsonbekwaamheid	10

INTERNATIONAAL

FISCALE BEHANDELING VAN OBV EN WETTELIJKE VERDELING IN BELGIË

Op 7 juli 2016 heeft de Vlaamse belastingdienst een [standpunt](#) gepubliceerd (nummer 16053, gedateerd 13 juni 2016) over de ouderlijke boedelverdeling (hierna: OBV), verblijvings- bedingen en keuzebedingen met last. Dit standpunt is van belang voor Nederbelgen met een Nederlands testament. Het standpunt wijkt af van het eerder door de federale administratie in 1997 ingenomen standpunt, zoals herzien in 2002. Daarom wordt hieronder kort de uitwerking van het standpunt uit 2016 behandeld. Naast de

publicatiedatum is er helaas geen datum van inwerkingtreding vermeld, waardoor onduidelijk is of dit standpunt ook van toepassing is op al bestaande testamenten. De juistheid van het standpunt laten wij hier verder onbesproken.

OBV of wettelijke verdeling

Een OBV is een verdeling van de nalatenschap die is opgenomen in een testament. De langstlevende echtgenoot krijgt alle bezittingen en schulden toebedeeld onder de verplichting om bedragen schuldig te erkennen aan de kinderen. Dit bedrag is met eventuele bijgeschreven rente opeisbaar bij het overlijden van de langstlevende echtgenoot of andere in het testament genoemde gevallen. Bij een OBV wordt de langstlevende echtgenoot dus eigenaar van de nalatenschap. Vanaf 1 januari 2003 is geen OBV meer mogelijk naar Nederlands recht. Vanaf die datum is de wettelijke verdeling (hierna: WVD) in de Nederlandse wet opgenomen, waarvoor de OBV als voorbeeld heeft gediend.

In België woonachtige Nederlanders

Op basis van de [Europese Erfrechtverordening](#) die op 17 augustus 2015 in werking is getreden (nr. 650/2012), kan iemand met de Nederlandse nationaliteit een volledige rechtskeuze voor het Nederlandse erfrecht maken. In alle landen van de EU wordt deze rechtskeuze erkend, met uitzondering van Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk.

Fiscale behandeling

De Vlaamse belastingdienst zegt in 2002 dat bij de berekening van de erfbelasting rekening wordt gehouden met de keuze voor de OBV naar Nederlands recht, als in de aangifte erfbelasting in België hiervoor wordt geopteerd.

Wat zegt nu de Vlaamse belastingdienst in 2016? Bij het eerste overlijden wordt rekening gehouden met het nominale bedrag van de vorderingen van de kinderen. Het feit dat de vorderingen rentedragend zijn, wordt weggestreept tegen het genot van de langstlevende echtgenoot. De langstlevende echtgenoot betaalt erfbelasting over de waarde van de gehele nalatenschap verminderd met het nominale bedrag van de vorderingen aan de kinderen. De vorderingen van de kinderen worden in de heffing betrokken als (roerend) legaat.

De rente over de vorderingen wordt niet als schuld aanvaard bij het overlijden van de langstlevende echtgenoot. Alleen wat werd verkregen uit de eerste nalatenschap wordt als schuld aanvaard, of beter gezegd: als uitvoering van het legaat verkregen bij het eerste overlijden. Dit lijkt ook het geval te zijn als het eerste overlijden in Nederland heeft plaatsgevonden.

Cijfermatige uitwerking

Stel de nalatenschap bedraagt € 500.000; dit is de helft van de gemeenschap. De erflater laat een echtgenoot en 1 kind achter. De langstlevende echtgenoot krijgt € 500.000 en een schuld van

€ 250.000. Het kind krijgt een vordering van € 250.000. Beiden worden voor € 250.000 in de heffing betrokken.

De langstlevende echtgenoot overlijdt na 10 jaar en laat een vermogen van € 1.000.000 na. De schuld van het kind bedraagt € 250.000.

Daarnaast is de opgelopen rente afgerond € 200.000. Het kind wordt nu toch belast voor een verkrijging van € 750.000, omdat de opgelopen rente niet in mindering komt op de verkrijging.

NANCY DE HAAS

SCHENKEN

COLUMN: HOE EEN EENVOUDIGE VRIJSTELLING TOCH INGEWIKKELD WERD...

U leest nu het eerste exemplaar van de EP Update. Deze nieuwsbrief is geschreven door estate-planningspecialisten van het RB. De specialistengroep is opgezet voor onder meer periodiek vaktechnisch overleg en klankborden.

Er bestaat toenemende belangstelling voor estate planning. Het is een interessant werkterrein omdat het gaat over 'mensen': wat zijn de gevolgen van trouwen, scheiden, schenken en overlijden? Het raakt de Successiewet, maar ook andere fiscale wetten en het civiele recht. Het gaat niet alleen over geld, maar ook over emoties, over

'het gevoel'. Iedere belastingadviseur heeft er in zijn praktijk mee te maken. Het is (helaas) niet altijd zo eenvoudig als het lijkt. In een aantal gevallen is specialistisch advies nodig.

Een goed voorbeeld is de schenkingsvrijstelling van € 100.000 voor de eigen woning. De spelregels lijken eenvoudiger dan de vorige uit 2013/2014 en ze bieden meer flexibiliteit. Zo kan de vrijstelling over een periode van maximaal 3 aaneengesloten kalenderjaren worden gespreid. Dat biedt de begiftigde ruimte om de vrijstelling volledig te benutten als de mogelijkheid om jaarlijks boetevrij af te lossen beperkt is. De geschonken bedragen moeten uiterlijk worden besteed in het tweede kalenderjaar na het kalenderjaar waarin de eerste schenking voor de eigen woning is gedaan. Dit biedt ruimte om de schenking die op de veertigste verjaardag is ontvangen, later binnen de doelstelling te besteden.

De verwachting is dat de vrijstelling een vast onderdeel van de adviespraktijk wordt. Opa en oma kunnen vlak voor hun overlijden belastingvrij in contanten schenken aan hun kleinkinderen tussen 18 en 40 jaar. Dat is heel mooi toch? De eenvoudige regeling kan in de uitvoering echter best ingewikkeld zijn. Voor het begrip eigen woning(schuld) wordt aangeknoopt bij de Wet IB 2001. Voor de berekening van schenkbelasting (tarief en vrijstelling) worden fiscale partners aangemerkt als één en dezelfde persoon. Maar het

is niet genoeg om alleen maar in de Wet IB 2001 en de Successiewet te kijken. Het huwelijks-goederenregime bepaalt namelijk wie civielrechtelijk eigenaar is van de woning en van de schuld. Het lijkt dat in gemeenschap van goederen gehuwde echtgenoten een gunstiger behandeling krijgen dan samenwoners of mensen die huwelijkse voorwaarden hebben gemaakt. Bedenk daarbij dat het wettelijk stelsel van de gemeenschap van goederen vanaf 1 juli 2017 mogelijk wordt beperkt; dan wordt het er allemaal niet makkelijker op (zie bijdrage hierna). Die formele regels moeten voor de vrijstelling goed worden nageleefd.

Het overgangsrecht dat geldt als vóór 2017 is gebruikgemaakt van de verhoogde schenkings-vrijstelling is zeer complex. De kans op een vergissing is dus groot. Het toepassen van de vrijstelling vereist inventarisatie van de feiten, analyse en een goede dossiervastlegging. Als er bij de uitwerking onverhoopt iets mis gaat, kunnen de gevolgen aanzienlijk zijn. Er is dan onverwacht schenkbelasting verschuldigd. Het geld is er dan niet meer, maar de aanslag moet wel worden betaald.

MARIAN BRUGGINK

HUWELIJKSVERMOGENSRECHT

WETSVORSTEL VOOR BEPERKING WETTELIJKE HUWELIJKSGEMEENSCHAP

In 2014 is [wetsvoorstel 33987](#) ingediend waarmee een tweede poging wordt gedaan om de sinds 1838 bijna onveranderd geldende algehele gemeenschap van goederen te beperken. De strekking van het wetsvoorstel is dat alleen het tijdens het huwelijk opgebouwde vermogen in de gemeenschap valt. Voorhuwelijks vermogen, giften en erfenissen blijven voortaan privé-vermogen.

De indieners van het wetsvoorstel zijn van mening dat dit regime beter aansluit bij de praktijk waarin echtgenoten het bij echtscheiding (of bij overlijden) normaal vinden om alleen dat te delen wat zij gemeenschappelijk hebben opgebouwd. Ook zou het voorstel beter aansluiten bij andere stelsels die gebruikelijk zijn binnen Europa.

Willen de echtgenoten toch een situatie bereiken die gelijk is aan de nu geldende algehele gemeenschap van goederen, dan kunnen ze dit straks alleen realiseren door het opstellen van huwelijksvoorwaarden.

Voorhuwelijks vermogen

Aan de uitsluiting van voorhuwelijks vermogen zit echter nog een angel. De uitsluiting geldt namelijk

niet als het voorhuwelijks vermogen al gemeenschappelijk eigendom is. Stel dat sprake is van een gemeenschappelijke woning waarin de partners nu zijn gerechtigd in de verhouding 70/30. Door het huwelijk valt deze gemeenschappelijke woning in de beperkte gemeenschap en wordt de verhouding automatisch gewijzigd in 50/50. Dit geldt ook voor de aan de woning gekoppelde schuld. Als dit niet de bedoeling is van partijen zullen alsnog huwelijksvoorwaarden moeten worden opgesteld.

Net zoals nu vaak geen sprake is van een bewuste keuze voor de algehele gemeenschap van goederen, zou het ons niet verbazen als straks ook geen bewuste keuze wordt gemaakt voor de nieuwe beperkte gemeenschap met alle gevolgen van dien voor voorhuwelijks gemeenschappelijk vermogen. Hier is zeker een rol weggelegd voor de adviseur!

CD van jou, CD van mij

Volgens de initiatiefnemers van het wetsvoorstel is een administratie van de drie verschillende vermogens (tweemaal privé en eenmaal gemeenschappelijk) niet noodzakelijk. Ontstaat onenigheid over de vraag wie eigenaar is van een bepaald goed, dan kan de eigendom worden aangetoond met alle mogelijke middelen. Dit betekent nog steeds dat moet worden teruggezocht naar het aankoop- of verkrijgingsmoment van het desbetreffende goed. De eigendom van registergoederen, erfenissen of

giften blijkt vaak uit een notariële akte. De eigendom van roerende zaken kan vaak worden aangetoond via een aankoopbon of een bankoverschrijving.

Maar wie bewaart die stukken allemaal? En als dat niet is gebeurd, hoe zijn die stukken dan nog te achterhalen? Een huwelijk dat na 40 jaar wordt ontbonden door echtscheiding, is vermogensrechtelijk nog niet zo makkelijk te reconstrueren. Een administratie is dan zo slecht nog niet.

En verder....

Verder zijn er nog meer punten die aandacht verdienen, bijvoorbeeld de nieuwe insluitingsclausule (bij schenkingen of erfenissen, het spiegelbeeld van de huidige uitsluitingsclausule) en de wijze waarop wordt omgegaan met ondernemingsvermogen. Redenen genoeg om ook straks uw cliënten te wijzen op het belang van een bewuste keuze tussen 'automatisch' trouwen in een beperkte gemeenschap of het laten opstellen van passende huwelijksvoorwaarden met passende fiscale en financiële gevolgen.

Het wetsvoorstel is op 19 april 2016 door de Tweede Kamer aangenomen. De verwachting is dat de Eerste Kamer op 7 maart 2017 een beslissing neemt. Invoering wordt per 1 juli 2017 beoogd.

KIRSTEN KIEVIT

ECHTSCHIEDING**PENSIOENVEREVENING OF
PENSIOENVERREKENING BIJ
ECHTSCHIEDING**

De uitspraak van Rechtbank Zeeland-West
Brabant van 21 juli 2016

([ECLI:NL:RBZWB:2016:4550](#)) is voor ons de
aanleiding om in het kort nog eens het verschil
duidelijk te maken tussen de fiscale gevolgen van
pensioenverevening en pensioenverrekening bij
echtscheiding.

Pensioenverevening

Pensioenrechten vallen niet in een gemeenschap
van goederen. Volgens de regels van de Wet
verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS)
hebben gehuwden toch recht op elkaars
ouderdomspensioen. Op grond van de WVPS moet
de helft van het gedurende het huwelijk
opgebouwde oudedagpensioen worden
verevend, ongeacht het huwelijksgoederenregime.
De bepalingen van de WVPS zijn echter van
regelend recht. Op basis van de huwelijks-
voorwaarden of het echtscheidingsconvenant kan
het ouderdomspensioen op een andere wijze dan
50/50 worden verdeeld of kan de WVPS helemaal
worden uitgesloten.

Pensioenverrekening

Wanneer een voorwaardelijk recht op pensioen
wordt omgezet in een onvoorwaardelijk recht op
overig vermogen, kan dit ongewenste gevolgen
hebben omdat sprake is van pensioenverrekening.
Bij pensioenverrekening wordt het vermogen dat
is ontvangen als verrekening van een
pensioenrecht, belast als periodieke uitkering en
verstrekking (artikel 3.102 lid 3 Wet IB 2001). De
(waarde van de) vergoeding kan als
persoonsgebonden aftrek (artikel 6.3 lid 1
onderdeel d Wet IB 2001) in mindering worden
gebracht op het belastbare inkomen bij degene die
pensioen verkrijgt ten koste van een ander
vermogensbestanddeel. In het jaar waarin partijen
op basis van het partnerschap elkaar nog bepaalde
inkomensbestanddelen kunnen toerekenen, kan
dit nagenoeg fiscaal geruisloos worden
afgewikkeld (artikel 2.17 Wet IB 2001). Nagenoeg,
omdat de ontvangende partij, afhankelijk van de
hoogte van zijn overige inkomen, een
inkomensafhankelijke bijdrage voor de
Zorgverzekeringswet is verschuldigd.
Daarentegen leidt de aftrek niet tot een
vermindering van deze bijdrage.

Toepassing WVPS uitgesloten?

In de eerdergenoemde uitspraak van de
Rechtbank waren een man en vrouw in
gemeenschap van goederen gehuwd. In 2010
scheidden zij. Uit het echtscheidingsconvenant
blijkt dat beiden, in waarde, een gelijk vermogen

krijgen toebedeeld. Van de totale pensioenrechten is 30% toebedeeld aan de vrouw en 70% aan de man. De woning is volledig toebedeeld aan de vrouw. De inspecteur stelt dat sprake is van verrekening van pensioenrechten, omdat de vrouw voor haar onderbedeling met betrekking tot de pensioenrechten is gecompenseerd door de toedeling van de woning.

De Rechtbank overweegt als volgt. Tussen partijen is niet in geschil dat de verevening van de pensioenrechten niet leidt tot toepassing van artikel 3.102 lid 3 Wet IB 2001 als de WVPS is toegepast. De inspecteur moet aannemelijk maken dat de man en vrouw de toepassing van de WVPS bij de echtscheiding hebben uitgesloten. De vrouw stelt dat uit het echtscheidingsconvenant niet blijkt dat de toepassing van de WVPS is uitgesloten. De inspecteur heeft op de zitting zonder motivering gesteld dat toepassing van de WVPS door de man en vrouw wel is uitgesloten. De inspecteur slaagt er echter niet in om dit te bewijzen. Artikel 3.102 lid 3 Wet IB 2001 is dus niet van toepassing.

Uit deze uitspraak blijkt hoe belangrijk het is om bij een afwijking van de standaardverevening goed vast te leggen dat geen sprake is van het uitsluiten van de WVPS. Zeker bij het ontbreken van fiscaal partnerschap kan het belang erg groot zijn.

HANS BOSCH

SCHENKEN

DE UITVOERINGSREGELING VOOR DE JUBELTON

Met ingang van 1 januari 2017 geldt voor iedereen tussen 18 en 40 jaar een verhoogde vrijstelling van maximaal € 100.000 bij een schenking ten behoeve van een eigen woning. Als de vrijstelling niet helemaal in dat (eerste) jaar wordt gebruikt, kan de verkrijger in de twee daarop volgende kalenderjaren het restant benutten.

Op 29 december 2016 is [artikel 5 van de Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting](#)

gewijzigd. Hierin worden nadere voorwaarden opgenomen met betrekking tot de vorm, de betaling en de besteding van de schenking. De regeling is lastig leesbaar in samenhang met de wettelijke bepalingen voor de jubelton.

Er geldt één algemene bestedingseis: de verkrijger moet de schenking(en) in maximaal drie jaar besteden aan zijn eigen woning. Dit kan een aankoop of verbouwing van de eigen woning zijn of een aflossing van de eigenwoningschuld. Ook een combinatie is mogelijk. Op het moment van de schenking(en) moet de verkrijger voldoen aan de leeftijdseis, terwijl de feitelijke besteding na het bereiken van de 40-jarige leeftijd kan plaatsvinden.

Voorwaarden

Een belangrijke wijziging is dat de vrijstelling alleen wordt verleend als de schenking

onvoorwaardelijk wordt gedaan. Er geldt één uitzondering. De schenking mag wel plaatsvinden onder de ontbindende voorwaarde dat de schenking vervalt voor zover het geschonken bedrag niet is besteed conform de voorwaarden voor de vrijstelling. Het is dus niet meer toegestaan om een schenking herroepelijk te maken. Adviseurs moeten daarom wellicht hun bestaande modelovereenkomsten aanpassen.

Verder gelden de volgende eisen:

- Het bedrag van de schenking is daadwerkelijk betaald.
- De schenking(en) is (zijn) uiterlijk in het tweede kalenderjaar na de eerste schenking volledig aan de eigen woning besteed.
- De verkrijger kan desgevraagd schriftelijk aantonen dat de schenking tijdig en op de juiste wijze is besteed.

Vanwege de eis dat de schenking daadwerkelijk moet zijn betaald, kwalificeert een schuldigerkenning niet voor de vrijstelling. Kwijtschelding op een bestaande eigenwoningschuld wordt niet expliciet genoemd. In 2013 is echter [goedgekeurd](#) dat dit een schenking inhoudt waarop de vrijstelling wel van toepassing is.

Mededeling aan inspecteur

Wordt niet (volledig) voldaan aan de voorwaarden, dan moet de verkrijger dit melden aan de inspecteur. Deze mededeling moet

plaatsvinden vóór 1 juni van het derde kalenderjaar na het jaar waarvoor het beroep op de verhoogde vrijstelling is gedaan. Het mag uiteraard ook eerder. Hiervoor zal een formulier worden opgesteld, waarin de verkrijger kan aangeven tot welk bedrag niet is voldaan aan de bestedingseis. In verband met de nieuwe regels is de aanslagtermijn voor schenkingen ten behoeve van de eigen woning verlengd tot 5 jaar. Een voorbeeld ter verduidelijking:

- 30 augustus 2017: schenking van € 100.000
- vóór 1 maart 2018 aangifte indienen
- schenking moet uiterlijk 31 december 2019 aan de eigen woning zijn besteed
- vóór 1 juni 2020 bij de inspecteur melden als de schenking niet (volledig) juist is besteed
- de aanslag moet uiterlijk op 30 augustus 2022 worden opgelegd

Tot 2017 konden aangiften schenkbelasting vormvrij worden gedaan. Deze mogelijkheid vervalt voor schenkingen die op of na 1 januari 2017 worden gedaan. Vanaf die datum kan alleen nog aangifte worden gedaan met de daarvoor speciaal ontwikkelde digitale of papieren formulieren. Ook door softwareleveranciers ontwikkelde aangiften die voldoen aan de belastingdienstnormen, zijn toegestaan. De belastingdienst verwacht dat het digitale formulier en de invulbare pdf vanaf mei 2017 beschikbaar zijn.

MARIAN BRUGGINK

BEDRIJFSOPVOLGING**BOR EN PREFERENTE****AANDELEN**

Alleen preferente aandelen ('prefs') die in het kader van een bedrijfsopvolging zijn gecreëerd, kunnen de faciliteit van de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) deelachtig worden. De voorwaarden voor zowel de doorschuiffaciliteit in de Wet IB 2001 als de faciliteit voor de Successiewet zijn zeer strikt. De regeling is opgenomen in artikel 4.17a lid 3 Wet IB 2001 en artikel 35c lid 4 SW 1956. Voor indirecte preferente aandelen gelden artikel 26b UR IB 2001 en artikel 35c lid 5 laatste zin jo. artikel 8 lid 3 UR schenk- en erfbelasting.

De (cumulatieve) voorwaarden zijn als volgt:

1. De preferente aandelen vormen een omzetting van een eerder door de erflater/schenker gehouden aanmerkelijk belang van gewone aandelen.
2. De omzetting is gepaard gegaan met toekenning van gewone aandelen aan een ander.
3. Ten tijde van de omzetting dreef de bv een onderneming.
4. De verkrijger van de preferente aandelen is voor ten minste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal (exclusief de prefs) aandeelhouder van de gewone aandelen.

De koppeling tussen de (omgezette) prefs en de uitgegeven gewone aandelen die zijn toegekend ten tijde van de omzetting, moet worden gemaakt op het moment van de verkrijging van de prefs. De prefs moeten op de juiste plek 'landen'.

Voorbeeld

Een buiten gemeenschap van goederen gehuwde man houdt alle aandelen in zijn bv, die een onderneming drijft. Hij heeft twee kinderen: Jasper en Lieke. De man zet zijn gewone aandelen om in preferente aandelen en geeft € 18.000 nominaal gewoon aandelenkapitaal uit aan Jasper.

Als Jasper de prefs erft, 'landen' zij goed: Jasper bezit 5% van het geplaatste aandelenkapitaal exclusief prefs (dus van € 18.000). Vererven ze naar Lieke, dan 'landen' ze niet goed: de BOR is niet van toepassing op de door haar verkregen prefs. Als Jasper tijdig 5% van de gewone aandelen overdraagt aan Lieke, kan ook bij haar de koppeling worden gemaakt en is de BOR ook bij haar mogelijk.

Ingeval de echtgenote de prefs verkrijgt (bijvoorbeeld door de wettelijke verdeling), dan kan de koppeling bij haar niet worden gemaakt en geldt de faciliteit niet. Zij bezit niet minimaal 5% van de gewone aandelen. Zou ook aan haar 5% van de € 18.000 geplaatste gewone aandelen zijn uitgegeven, dan is dat wel het geval.

Bezit de echtgenote niet 5% van de gewone aandelen, dan is een oplossing om de wettelijke verdeling tijdig ongedaan te maken en de

preferente aandelen alsnog toe te delen aan degene(n) die wel 5% bezit(ten). Als de wettelijke verdeling niet (tijdig) ongedaan is gemaakt, is op de door haar verkregen prefs de BOR niet van toepassing. Als daarna de echtgenote overlijdt en de prefs door Jasper worden verkregen, dan 'landen' de prefs alsnog bij de bedrijfsopvolger en is de BOR van toepassing (zie artikel 26b lid 2 UR IB 2001 en artikel 8 lid 2 UR schenk- en erfbelasting).

FAM VUGTS

DIVERSEN

VERMOGENSOVERHEVELING EN WILSONBEKWAAMHEID

Vermogensverheveling is een uitstekend middel om belasting te besparen. Het voordeel wordt bereikt door gebruik te maken van de (jaarlijkse) vrijstellingen in de schenkbelasting en de lage tariefschijf. Daarnaast wordt vermogensoverheveling ook ingezet om recht te behouden of te krijgen op allerlei inkomensafhankelijke regelingen (huurtoeslag, eigen bijdrage op grond van Wet langdurige zorg). Maar wat nu als schenken juridisch niet meer mogelijk is door bijvoorbeeld dementie of een coma?

Wilsonbekwaamheid en estate planning

Wanneer iemand niets heeft geregeld en niet langer zijn eigen belangen kan behartigen, is er de wettelijke regeling van meerderjarigenbewind en curatele. Om iemand onder curatele of bewind te laten plaatsen, is de toestemming van de rechter nodig. Hiervoor moet een verzoek worden ingediend bij de rechtbank. Na toestemming van de kantonrechter heeft de curator of de bewindvoerder de wettelijke plicht om jaarlijks rekening en verantwoording af te leggen.

Daarnaast is deze "gemachtigde" alleen bevoegd tot gewone beheerdaden. Voor beschikkingsdaden is toestemming van de kantonrechter nodig.

Gevolg is dat bijvoorbeeld voor de verkoop van een woning de toestemming nodig is, ook als sprake is van een echtelijke woning die volledig eigendom is van de niet onder bewind gestelde.

Ook kan het vermogen van de onder bewind gestelde niet zomaar worden geschonken. Ook hier moet de rechter mee instemmen. Over dit onderwerp verschijnt regelmatig jurisprudentie. De rechter neemt bij zijn beoordeling van het verzoek de "[Aanbevelingen meerderjarigenbewind onderdeel D](#)" in aanmerking. Globaal gezegd keurt de rechter een schenking alleen goed als sprake is van een schenkingstraditie en voldoende liquide vermogen achterblijft.

In geval van wilsonbekwaamheid wordt estate planning door vermogensoverheveling erg lastig en soms zelfs onmogelijk. Gelukkig is dit te

voorkomen door tijdig een levenstestament of notariële volmacht te laten opstellen.

Levenstestament of notariële volmacht

Het levenstestament is feitelijk een uitgebreide volmacht, waarin ook niet (fiscaal-)juridische onderwerpen kunnen worden vastgelegd. Een dergelijk document moet net als een testament worden opgesteld voordat de opsteller wilsonbekwaam is geworden. De opsteller kan vastleggen welke handelingen de gevolmachtigde mag verrichten en onder welke voorwaarden. In het levenstestament kan worden vastgelegd dat de gevolmachtigde schenkingen namens de volmachtgever mag doen. Toestemming van de kantonrechter is dan niet nodig. Mag een kind als gevolmachtigde een schenking aan zichzelf doen, dan dient de “Selbsteintritt” van artikel 3:68 BW te zijn opgenomen. Is één van de kinderen gevolmachtigd, dan zou hij alleen aan zichzelf kunnen schenken. In dat geval kan in de volmacht worden bepaald dat schenkingen moeten worden ingebracht in de nalatenschap. Hiermee wordt een door de volmachtgever niet gewenste ongelijke verdeling van het vermogen voorkomen.

Als adviseur van uw cliënt is het een ‘must’ om het onderwerp levenstestament te bespreken. Niet alleen vanwege de mogelijke voordelen, maar ook om juridische en praktische problemen bij wilsonbekwaamheid te voorkomen. Wel is het van belang om bij het opstellen van dit document het (financiële) belang van de volmachtgever te

waarborgen. Een volledige vrijbrief voor de gevolmachtigde(n) kan leiden tot ongewenste situaties.

DICK LEEUW

COLOFON

REDACTIE: MARIAN BRUGGINK RB
(HOOFDREDACTEUR) ■ WISSELENDE SELECTIE
VAN LEDEN UIT DE SPECIALISTENGROEP ■

EP Update is een uitgave van de specialistengroep Estate Planning voor het Register Belastingadviseurs en verschijnt 4x per jaar op RB-plaza. Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met het RB via communicatie@rb.nl. De informatie in EP Update heeft een signalerend karakter, is niet bedoeld als advies en de ontvanger/gebruiker kan hieraan geen rechten ontleen. Ondanks de zorgvuldige samenstelling van de inhoud van EP Update kunnen het RB en de betrokken specialisten geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade, direct of indirect, als gevolg van eventuele fouten, vergissingen of onvolledigheden van de aangeboden informatie.

EP Update kan verwijzen naar andere websites of andere bronnen. Het RB heeft geen controle of zeggenschap over zulke andere websites en bronnen en is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de beschikbaarheid, de inhoud en de veiligheid daarvan, noch voor eventuele inbreuken op auteursrechten of andere intellectuele-eigendomsrechten via zulke websites of bronnen.

Het is de ontvanger/gebruiker van EP Update niet toegestaan om deze te vermenigvuldigen, te distribueren, te verspreiden of tegen vergoeding beschikbaar te stellen aan derden, zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van het RB.